

Dno: AHT/ 290/2016

190 § VUODEN 2017 OSTO- JA VELVOITELIIKENNE / LAUSUNTO / LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriö on 16.8.2016 päivätyllä kirjeellä esittänyt seuraavaa:

”Suomen rautateillä harjoitetaan tällä hetkellä henkilöliikennettä kolmella eri tavalla järjestettynä. Näitä ovat julkisen palvelun velvoitteen alainen liikenne, VR-Yhtymä Oy:n markkinaehtoinen liikenne sekä valtion tukema ostoliikenne. VR-Yhtymä Oy:lle on myönnetty yksinoikeus henkilöliikenteen harjoittamiseen Suomen rautateillä liikenne- ja viestintäministeriön sekä VR:n välisellä yksinoikeussopimuksella. Yksinoikeussopimuksen nojalla VR harjoittaa markkinaehtoista henkilöliikennettä liiketaloudellisin perustein, jolloin se vastaa itsenäisesti vuorotarjonnasta ja liikenteen aikatauluista.

Yksinoikeutensa vastineeksi VR harjoittaa julkisen palvelun velvoitteen alaista liikennettä yhteensä 20 miljoonalla eurolla vuosittain. Tämän lisäksi liikenne- ja viestintäministeriö hankkii yhtiöltä henkilöliikennepalveluja 30 miljoonalla eurolla vuosittain. Sekä velvoite- että ostoliikenteen vuorot ja aikataulut VR suunnittelee yhteistyössä liikenne- ja viestintäministeriön kanssa. Osto- ja velvoiteliikenteellä pyritään täydentämään vuorotarjontaa ja mahdollistamaan liikenne sellaisilla yhteysväleillä, jonne sitä ei markkinaehtoisesti synny. Tällä pyritään kulloinkin käytössä olevilla resursseilla mahdollisimman suureen yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen tukemalla laajaa joukkoa kansalaisia heidän liikkumistarpeissaan.

Liikenne- ja viestintäministeriö suunnittelee osto- ja velvoiteliikenteen mukaisten aikataulujen uudelleentarkastelua vuodelle 2017. Voimassa olevan velvoiteliikennettä koskevan päätöksen mukaan nykyinen velvoiteliikenne päättyy 10.12.2016. Ostoliikennesopimus on voimassa 31.12.2018 saakka, mutta myös sitä tarkastellaan samassa yhteydessä. Osto- ja velvoiteliikenteen ensi vuoden suunnittelua varten liikenne- ja viestintäministeriö pyytää näkemyksiä alueen liikkumistarpeista sekä osto- ja velvoiteliikenteen vuoroista ja aikatauluista. Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää erityisesti tuomaan esille millaisia taloudellisia ja muita vaikutuksia mahdollisilla junavuoroilla olisi alueelle, esimerkiksi työssäkäyntiin ja opiskeluun sekä yritysten toimintaan. Liikenne- ja viestintäministeriö pyytää myös tuomaan esille, millaisia vaikutuksia alueen junaliikenteellä on muuhun liikennealan elinkeinotoimintaan alueellanne. Liikenne- ja viestintäministeriö toivoo näkemyksiä myös siitä, miten junaliikenteen aikatauluja tulisi kehittää olemassa olevien resurssien puitteissa ja mitkä junavuorot olisivat kunnan kannalta kaikista kriittisimmät.

Vastaukset pyydetään toimittamaan 5.9.2016 mennessä osoitteisiin kirjaamo@lvm.fi ja joel.karjalainen@lvm.fi.”

Päätösesitys (kja):

Kaupunginhallitus päättää esittää lausuntonaan liikenne- ja viestintäministeriölle seuraavaa:

Kaupunginhallitus näkee tärkeänä, että VR:n yksinoikeus junaliikenteessä puretaan ja mahdollistetaan muidenkin toimijoiden liikennöinti rautateillä.

Kuten ministeriössä on ollut aikomuksena tulee junaliikenteen edellyttämä kalusto, rataverkko ja toiminnot eriyttää erilleen. Raideliikenne ei saa perustua yksinomaan taloudelliseen kannattavuuteen vaan valtiolla tulee olla riittävät resurssit turvata jatkossakin vähäliikenteisten rataosien junaliikenne.

Näemme ehdottoman tärkeänä, että tulevaisuudessa on kolmen muotoista junaliikennettä eli markkinaehtoista liikennettä, velvoiteliikennettä ja ostoliikennettä. Valtion toimenpitein tulee varmistaa maan eri alueiden tasapuolinen kohtelu, jolloin myös harvaanasuttujen seutujen junaliikenteen käyttömahdollisuudet turvataan. Toimivien junaliikenteen aikataulujen tulee mahdollistaa junan käyttämisen myös poikittaisliikenteessä. Aikataulujen tulee mahdollistaa toisaalta syöttöliikennöinnin pitkäjäsenratasuuksille, mutta myös asioinnin poikittaisliikenteen kohteiden välillä.

Liikennöinnissä tulee ottaa huomioon vakituisten alueella asuvan väestön lisäksi voimakkaasti kasvavat matkailijavirrat ja kestävä kehitys. Meillä Ähtärissä tulee turvata myös matkailun mukanaan tuoma ja jatkossa yhä merkittävästi laajeneva potentiaali matkustajamäärissä. Alueella sijaitsee useita merkittäviä matkailukohteita kuten Ähtäri Zoo, Tuurin kauppakylä ym:t rataosuudelle osuvat matkailukohteet kuten Mänttä – Vilppula. Aikataulujen laadinnassa tulee erityisesti huomioida perjantain ja sunnuntain käyttöruuhka-aikojen junavuorojen turvaaminen, jolloin käyttäjinä on runsaasti opiskelijoita ja varusmiespalveluaan suorittavia. Samoin tulee aikataulujen laadinnassa turvata aamun työ- ja virkamatkaliikenne lähialueille ja syöttöliikenne pitkäjäsenratasuuksille sekä illan paluuliikenne.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Pöytäkirjanotteen oikeaksi todistaa:
Ähtärissä 26.8.2016

Jutta-Kaisa Mikkola
keskusarkistonhoitaja
(koneellisesti allekirjoitettu)

Ähtärin kaupunki
Ostolantie 17
63700 Ähtäri
kirjaamo@ehtari.fi

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Ähtärin Kaupunginhallitus on 22.8.2016 pidetyssä kokouksessa tehnyt oheisen päätöksen.

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat:

- yksinomaan valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 91 §), pykälä 190.
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (KvesL 26 §), pykälä
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättäminen (EtuostoL 21 §), pykälä